ROLNIK

Bezpłatny dodatek — wychodzi co drugi tydzień.

Rok 5 CHOJNICE, Nr. 16

Dotyczy cen szacunkowych gospodarstw przy udzieleniu pożyczek długoterminowych Państwowego Banku Rolnego.

Poniżej podajemy do wiadomości członków naszych obecnie obowiązujące przepisy przy określeniu wartości szacunkowej gospodarstw przy udzielaniu przez Państwowy Bank Rolny pożyczek długoterminowych w 7 proc. listach zastawnych.

Jeżeli pożyczka ma być udzielona na podstawie oszacowania ze zjazdem taksatora na grunt, wówczas maksymalne ceny szacunkowe za 1 ha użytków wynoszą:

dla gruntów ornych:

Klasy	Okręgi ekonomiczne złote w złocie					
	I a	I b	II	III	IV	V
I	2900	2400	2100	1700	1400	850
II	2300	2100	1700	1400	1000	700
III	1900	1700	1500	1200	650	600
IV	1700	1500	1400	850	700	450
V	1000	650	700	500	350	250
VI	500	350	250	200	150	90
VII	200	150	100	100	70	30
VIII	50	30	20	20	10	10

dla łąk i pastwisk:

Klasy	Okręgi ekonomiczne złote w złocie					
	I a	I b	II	III	IV	V
I	3100	2600	2100	1700	1400	1000
II	2600	2100	1700	1400	1000	700
III	2100	1700	1400	1000	700	500
IV	1200	1000	650	700	350	150
V	250	200	150	150	100	70

Jeżeli pożyczka nie przekracza sumy nominalnej 35.000 zł., wówczas oszacowanie może być dokonane bez zjazdu na grunt, przy którym ceny szacunkowe dla gospodarstw na Pomorzu wynoszą za 1 ha użytków:

W okręgu ekonomicznym II — 1200 zł., w okręgu III — 1000 zł. w okręgu IV — 650 zł.

Dla orjentacji podajemy, że w Województwie pomorskiem do II okręgu ekonomicznego należą powiaty: Chełmno, Gniew, Grudziądz, Morski, Tczew, Toruń, Wąbrzeźno. Do III okręgu ekonomicznego należą powiaty: Brodnica, Działdowo, Lubawa, Sępólno, Starogard, Świecie, Tuchola, wreszcie do IV okręgu powiaty: Chojnice, Kościerzyna, Kartuzy.

O ile pożyczka ma być udzielona również pod zabezpieczenie budynków, wówczas przyjmuje się wartość budynków, zależnie od ich stanu, do wysokości najwyżej 75 proc. wartości szacunkowej gruntów.

Praktyczne rady.

BIAŁA BIEGUNKA U KURCZĄT.

Rozwolnienie, występujące u kurcząt, jest zwykle biegunką, powstałą wskutek nieodpowiedniego żywienia, zaziębienia lub kwaśniejącej karmy. Biała biegunka jest chorobą bardzo zaraźliwą, która się przenosi z kurczęcia na kurczę drogą kału, a jak wykazały nowsze badania, także drogą oddechu. Z starych na młode biała biegunka przenosi się przez jajo. Kury, które tę chorobę przechodziły, choćby nawet wyzdrowiały, przenosić będą zarazki na młode.

W ostatnim czasie szczepi się drób przeciwko białej biegunce rozpoznawczo. Wszystkie chorujące na biegunkę należy usunąć.

U kurcząt biała biegunka objawia się już w pierwszych dniach życia.

Biała biegunka panuje przedewszystkiem w Ameryce, w Europie jest mniej znana. W niektórych państwach, jak n. p. w Niemczech, istnieje silna działalność hodowców drobiu, mająca na celu doszczętne wytępienie tej zarazy za pomocą wyżej wspomnianych szczepień rozpoznawczych.

JAK LECZYĆ KRWAWY MOCZ.

Krwawy mocz występuje prawie zawsze u bydła pasącego się na pastwiskach leśnych. O ile wypadki te powtarzają się co roku, należy wszystkie bydło na krótki czas przed wypędzeniem na pastwisko uodpornić szczepieniem 1% roztworem Trypaublau lub Trypaurot a napewno wypadki schorzenia zredukują się do minimum. Leczenie uskutecznia się również w ten sam sposób, należy jednakowoż bydło na pewien czas wpędzić do obory, zaszczepić i zachować djetę. Wszystko to może zrobić miejscowy lekarz weterynaryjny.

PCHEŁKI ZIEMNE NA KAPUŚCIE.

W ogrodach nawiedzanych przez pchełki ziemne przedewszystkiem należy zwrócić uwagę na konieczność utrzymywania jak największej czystości, bowiem w różnem śmieciu ogrodowem szkodnik bezpiecznie przezimuje. Drugim zabiegiem winno być staranne tępienie chwastów z rodziny krzyżowych z których często pchełki przenoszą na rośliny uprawne. Celem wytępienia przezimowanych w ogrodzie pchełek dobrze jest wysiać jakąś roślinę krzyżową możliwie wcześnie i po pojawieniu się na niej większej ilości szkodników spryskać ją zielenią paryską.

Dla ochrony przed pchełkami należy utrzymywać grzędy w wilgoci, której szkodnik unika, zwłaszcza jeżeli ma do dyspozycji grządki suche. Na tych ostatnich mogą być rośliny systematycz-

nie opryskiwane zielenią paryską. Rośliny delikatniejsze, poranione przez owady mogą łatwo ucierpieć od zieleni.

Często i z powodzeniem wyłapuje się skaczące pchełki na różne łopatki lub płaszczyzny na kółkach, przesuwane tuż nad roślinami. W najprostszym wypadku, jako lepu, można użyć smoły lub smaru do wozów. Inne racjonalne środki zwalczania można stosować przeciwko poszczególnym gatunkom pchełek, dla tego też należy pewną ilość schwytanych owadów przysłać dla zbadania przez Stacje Ochr. Roślin.

KROWY NIE DAJĄCE SIĘ DOIĆ.

Trafiają się krowy drażliwe, które nie dają się doić. Najlepszym sposobem uspokojenia takiej krowy jest położenie na krzyże zmoczonego i nieco wyciśniętego z wody worka złożonego we dwoje. Szczególnie pierwiastki po pierwszem ocieleniu objawiają tą drażliwość. Ażeby tego uniknąć, powinno się jałówki przyzwyczajać do nastąpić mającego się dojenia po ocieleniu. W tym celu na kilka tygodni przed ocieleniem należy wymię jałówki codziennie ujmować w dłonie, pociągać lekko strzyki, naśladując dojenie i ugniatać w dłoniach wymię. Tak postępując dłuższy czas, przyzwyczajamy jałówkę do dojenia i unikniemy nieprzyjemnych skutków z tego powodu.

SAMOZAPALANIE SIĘ STOGÓW SIANA.

Częstokroć zdarzają się na wsi pożary, których przyczyny nikt podać nie potrafi. Wiadomo tylko, że zaczęła się palić stodoła ze sianem. Przeważnie poszukują w wypadku takim człowieka, który miałby być przyczyną tego pożaru. Tymczasem, jak stwierdziły badania wykonane przez Lauppera, w Szwajcarji może nastąpić zapalenie się stogu siana bez żadnej zewnętrznej przyczyny. Ułożenie wysokich stogół siana powoduje intenzywniejsze oddychanie naruszonych komórek roślinnych, przyczem tworzy się kwas węglowy i para wodna. Siano się „poci". Ciepłota wewnątrz stogu wzrasta początkowo do 35 stopni, rozkładające się komórki roślinne zlepiają się razem i cały stóg siana opada stopniowo do połowy swej pierwotnej wysokości. Skutkiem tego zlepienia się poszczególnych warstw tego siana rozkład chemiczny wewnątrz staje się coraz intenzywniejszy, siano brunatnieje z powodu karmelizacji cuk. roślinnego, a temperatura może osiągnąć 100, a nawet i 300 stopni. Czem bardziej wzrasta temperatura, tem intenzywniej przebiegają procesy rozkładowe. Tworzą się wewnątrz stogu różne kwasy i cały dalszy przebieg można uważać za suchą destylację.

W razie obecności drobnych pyłków żelaznych, które się w sianie zawsze znajdują, od narzędzi żelaznych, często zardzewiałych, może już sam przeciąg powietrza wywołać eksplozję całego stogu. Pyłek żelazny jest zatem tą ostateczną przyczyną wybuchu pożaru. Oczywiście, że wypadek taki należy do rzadkości, trzeba jednak zdać sobie sprawę z tego, że jest on możliwy.

STRATA ZIARNA.

Jak wiadomo, przy sprzęcie i młocce zboża, marnuje się wiele ziarna. Nie każdy jednak rolnik zdaje sobie sprawę, jak znaczne są te straty. W numerze czasopisma „Fortschritte der Landwirtschaft" z dnia 1 czerwca 1928 podane są doświadczenia praktycznych rolników i obliczenia,z których wynika, żeprzeciętny ubytek ziarna wynosi blisko 100 kg. na hektar. Traci się bowiem ziarno przy następujących robotach: Przy żniwie, przy wiązaniu i ustawianiu, podczas suszenia w polu, przy ładowaniu na wozy, przy zwózce, przy zwalaniu, przy młocce, wreszcie przez myszy, jeżeli młocka odwleka się aż do zimy. W gniazdach mysich wyoranychc pługiem w jesieni, znajdować można mnóstwo ziarna, w pobliżu zaś stodół jest go niewątpliwie jeszcze więcej.

Młocka prosto z pola zmniejsza do pewnego stopnia straty, spowodowane przez sypanie się ziarna i przez szkodniki.

Niedojące strzyki.

Jeżeli krowa chorowała na częściowe zapalenie wymienia, to zdarza się, że zwiężił się kanalik doprowadzający mleko z gruczołków je wytwarzających i przestała tym strzykiem doić. Zagraniczne gazety podają łatwy sposób leczenia takiego świeżo zaschniętego strzyka. Bierze się jaknajcieńszą strunę od skrzypiec, z kiszki baraniej i ostrożnie ją wpychamy w strzyk, nie dalej jednak, jak 1 centymetr w wymię poza strzykiem, ażeby nie uszkodzić kanalików doprowadzających mleko do strzyka. Wystający u dołu koniec struny zaginamy, żeby ją potem łatwo było wyciągnąć i obcinamy. Skutkiem wilgoci w strzyku struna pęcznieje i rozpycha kanalik doprowadzający mleko. Dwa razy dziennie t. j. rano i wieczorem wyjmujemy tę strunę, doimy strzyk i zakładamy nową strunę. Grubość strun trzeba powoli zwiększać, aż skończyć na strunach basowych, skrzypcowych. Jeżeli ten zabieg wykonywano ze świeżo zwężonym kanalikiem, w tym czasie kiedy krowa ma mleko w wymieniu i ostrożnie, żeby nie uszkodzić kanalików doprowadzających mleko, to nie raz udało się ten niedojący strzyk zrobić dojącym. Ostrzegam, że gdyby nawet ten strzyk zaczął doić, to nigdy nie da tyle mleka ile dawał poprzednio. Jest to zabieg niekosztowny, więc spróbować można.

ROZMAITOŚCI.

POMOC KREDYTOWA DLA ROLNIKÓW.

Według raportów poszczególnych prowincjonalnych oddziałów Banku Gospodarstwa Krajowego, zapotrzebowanie kredytu przez rolników jest nadal bardzo silne. Państwowy Bank Rolny udzielił w czerwcu około 15,000,000 zł. kredytu w listach zastawnych, Bank Gospodarstwa zaś 399,000 zł. analogicznych pożyczek na hipoteki ziemskie.

SINE PLAMY ZIEMNIAKÓW.

Wiadomo powszechnie, że występujące często w miąszu ziemniaków plamy sine, które z czasem się powiększają, pogarszają znacznie jakość tychże i czynią je prawie niemożliwemi do spożycia. Według badań holenderskiego laboratorjum dla mykologji i badania kartofli, można zapobiedz z łatwością temu przykremu dla rolnika zjawisku, zapomocą intenzywnego nawozu potasowego. Używa się w tym celu 40 procentowej soli potasowej, na wiosnę jednakże najlepiej soli potasowej wolnej od chloru. Plamy te występują szczególnie na kartoflach, uprawianych na gruncie, na którym w roku poprzednim była koniczyna, lucerna, groch lub buraki.